

Avisudklip ved Frands Frandsen Skjelbo's dødfald 1953.

FYNS VENSTREBLADS KRONIK

Den 19. november 1953.

Frands Frandsen død

En af det radikale venstres pionerer, gårdejer Frands Frandsen, Skjelbo, Højrup, er i går eftermiddag afsødt ved døden efter mere end et års sygdom, 79 år gammel.

Meddelelsen om Frands Frandsens død vil blive modtaget med vemod i vide kredse. Han var en foregangsmand, hvis dygtige virke ikke alene kom den nærmeste egn til gode, men forgrejede sig ud over amtsgrænserne. Han var radikal både i ord og handlinger, og han ejede den forhandlings naadegave, der bevirkede, at han gennem en saglig og fredelig drøftelse næsten altid naaede at sætte sit præg paa afgørelserne i de mange forskellige gøremaal, han kom til at staa i.

Det var Alfred Povlsen, der gjorde mig til radikal venstremand, yndede Frands Frandsen at sige, og han føjede saa gerne til: »Det var hans lidaende tale om frihed og frisind paa Ryslinge højskole i vinteren 1894-95, der gav mig det raastød, jeg aldrig siden har forladt».

Frands Frandsen var det radi-

kale venstre en god mand. Han nød en grundfæstet anseelse paa sig egen, han var redelig i al sin færd, altid parat til at yde en haandstrækning, hvor det kneb, og alle vidste, at naar han lovede noget, blev det gennemført. Han svigtede aldrig sit ord eller løb fra et ansvar.

Frands Frandsen blev født den 31. august 1874 paa den gaard, der blev udgangspunkt for hans livs driftige virke. Han

var kun fire aar, da faderen døde, og hans moder drev saa gaarden ved bestyrer, til Frands Frandsen som 21-aarig efter en dygtig og solid landingskøbsuddannelse, der suppleredes med ophold paa Ryslinge højskole og Dahm landbrugsskole, vendte hjem for at tage ledelsen. Hans store interesse for det folkelige ungdomsarbejde førte ham hurtigt frem i forreste række i gymnastikforeningen. Han var delingsfører fra 1895 til 1901, og senere var han i et par perioder formand for skytte- og gymnastikforeningen. I 1909 valgtes han ind i Hillerølev sogneraad, hvis formand han blev fire aar efter. Han beklædte dette hverv i samfulde 31 aar, indtil sygdom 70 aar bevirkede, at han trak sig tilbage. Fra 1909 til 1938 var han formand for friskolekredsen, i mere end en halv snes aar sad han i bestyrelsen for Dansk friskoleforenings fynske afdeling, hvis formand han var i en kortere periode, og i nogle aar sad han allige i bestyrelsen for landsforeningen.

Frands Frandsens ophold paa Ryslinge højskole bevirkede, at han livet igennem folto sin gaard, der blev knyttet saavel til højskolen som til det frie menigheds-

liv, der havde sit ærsted i Ryslinge. Han var en af pastor Rørdams nærmeste venner, og han sad i bestyrelsen, da valgmenigheden blev delt og deltog saaledes i alle de bekvæmde forhandlinger, der gik forud. I de første aar efter adskillelsen var han medlem af bestyrelsen for Ryslinge friemenighed.

En opremsning af de vigtigste af de mange stillidshverv, Frands Frandsen fik overdraget i aarenes løb, giver et billede af den alsidighed og vidtfaaende dygtighed, han var i besiddelse af, for det ved alle, der lærte ham nærmere at kende, at et arbejde, han påtog sig, blev udført til punkt og prikke. Frands Frandsen var formand for laane-

bestyrelsen for umyndiges midler i Svendborg amt i en snes aar, han var vnderingsformand for ejendomsstyrelsen i Sølling herred og samtidig medlem af Svendborg amts skydsraad, næstformand i Sydøens Disconto-bank i Faaborg, medlem af Svendborg amtsraad, hvor han afløste Erik Vejstrup, medlem af amtsskolelederticketen, — et hverv, han satte meget stor pris paa, i bestyrelsen for amtssygehuset i Faaborg og medlem af Fyns kommunale telefonselskabs direktion.

Frands Frandsen var medlem af Højrupstedsens radikale venstreforenings bestyrelse fra 1905

til sin død. I mange aar var han foreningens formand, og da han efter et ønske traadte tilbage, blev han udnævnt til æresmedlem af bestyrelsen. Han var ogsaa formand for amtbestyrelsen og medlem af landsforbunds hovedbestyrelse, og her som andet sted blev der lyttet naar Frands Frandsen tog ordet. Han havde i sjælden grad fæstning med de stemninger, der til enhver tid var fremherskende i den brede befolkningsslag, og hans paa engang stiftfærdige og myndige tale gik aldrig upaaagtet hen.

Det ville have været umuligt for Frands Frandsen at øve den store indsats, som det offentlig liv krævede af ham, hvis han ikke havde haft en hustru, der delte saavel hans aandelige som hans politiske interesser. Det kan man imidlertid uden overdrivelse sige, at fru Karen Frandsen gjorde. Hun sørgede for, at alt blev passeret dethjemme, naar Frands var paa farten, samtidig med, at hun var en omsorgsfuld moder for de seks børn, der voksede op paa Skjelbo, og med en enestaaende gæstfrihed tog mod de mange, der havde omkring til gaarden i de 31 aar, hendes mand stod i spidsen for kommunens styrelse. Mange er enige med Frands Frandsen i, at det var et godt valg, han traf, da han i maj 1904

giftede sig med den i nefogeds datter i Sødet er vemodigt at tænke, at han skulde gaa bort et aar før han kunne fejre 80 aar med sin trofaste livsledsager. For adskillige aar sid drog Frands Frandsen i forpagtning til Vemmelund, der er gift med datter i røskendeflokket sødste af de fem sønner, gaard i Egeskov, den næste landinspektør og hustru i Løgstrup, den næste gårdejer i Gudbjerg, den næste i Espe og den næste en gaard i Kværndrup.

Selv om Frands Frandsen højt oppe i aarene, og dødsbudskabet vel i sig ikke kommer uventet, nærmeste kreds, vil man ikke til at savne denne rolige og vennelige mand. Det er en oplevelse at se Frands Frandsen, enten drejede sig om aktuelle maal eller om problemer, sigte bagud eller fremovt. Han var en meget indsigtsfuld og sanselig mand, der havde en meget blødt og mildt og et stort og roligt selvselv, en mand med sine egne maal og med en evne til at bringe det vide for ham havde blivende.

KNUD POLS